
Calitatea raportării financiare într-o perioadă de criză

Dr. Radu-Daniel LOGHIN,
e-mail: radu.loghin@lognet.ro

Lect. univ. dr. Luminița-Mihaela DUMITRAȘCU,
Academia de Studii Economice din București,
e-mail: mihaela.dumitrascu@cig.ase.ro

Rezumat

Pandemia Covid a reprezentat până acum un eveniment devastator pentru economia mondială, dar nu a fost singura criză din perioada financiară 2020. În ciuda urgenței sanitare, conflictul militar nu s-a oprit de la începutul pandemiei de coronavirus. În prezenta cercetare autorii au analizat impactul combinat al pandemiei de COVID și al războiului, pe un eșantion de 352 de companii turcești și azere, în exercițiile financiare 2019 și 2020. Rezultatele sugerează că războiul din Nagorno-Karabakh a impus promptitudine pentru emitenții azeri și turci, în timp ce, în mare parte, relevanța situațiilor financiare a scăzut în perioada de criză din anul 2020. Conformitatea cu IFRS a devenit un factor de moderare semnificativ în perioada de criză. În general, anul 2020 a reprezentat un punct de cotitură pentru practica contabilă.

Cuvinte cheie: raportare financiară; Turcia; relevanță; război; pandemie; criză;

Clasificare JEL: F23, F51, G01, M41

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Loghin, R.-D., Dumitrașcu, L.-M. (2022), Financial Reporting Quality in a Crisis Period, *Audit Financiar*, vol. XX, no. 4(168)/2022, pp. 697-706,
DOI: 10.20869/AUDITF/2022/168/027

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2022/168/027>
Data primirii articolului: 12.09.2022
Data revizuirii: 28.09.2022
Data acceptării: 18.10.2022

Introducere

De la începutul acesteia, pandemia COVID-19 a dus la mutații profunde în sistemele sociale și economice din întreaga lume. Sistemele sociale și politice deja tensionate la limită s-au prăbușit, modificând viețile a miliarde de oameni. Măsurile de izolare, cum ar fi distanțarea socială și granițele închise, au devenit noua realitate. Pe măsură ce zilele se transformă în săptămâni, săptămânile în luni și lunile în ani, pandemia a schimbat cadrul de raportare în moduri surprinzătoare.

În timp ce globalizarea a încurajat consolidarea cooperării între jurisdicțiile contabile pentru comoditate, în principal prin intermediul organizațiilor supranaționale, cum ar fi Uniunea Europeană, există jurisdicții care se angajează în contacte economice și sociale de dragul unei etnii comune. Pe măsură ce Uniunea Europeană a fost instituită, o nouă ordine financiară pe Vechiul Continent (Shiller, 2009), un bloc alternativ de putere s-a dezvoltat în Orientul Mijlociu și Asia Centrală în jurul Turciei (Matej et al., 2021), bazat pe ideologia liberă a pan-turcismului.

De la căderea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Turcia s-a angajat în legături diplomatice, culturale și economice cu toate statele turcești și regiunile autonome. Cea mai renumită cooperare dintre acestea a fost cu Azerbaidjan, sub sloganul „O națiune, două state” (Progonati & Gashamli, 2021). Aceste legături reînnoite s-au extins și în cercetarea contabilă. Mansurov (2019) compară dezvoltarea sistemelor contabile turcești și azere. Varici și Hasanov (2019) compară experiența azeră în adoptarea IFRS cu cea turcească. Ambele lucrări servesc la conexiunea profesiei contabile turcă și azeră, promovând idealul „O națiune, două state”.

Impactul pandemiei COVID asupra sistemelor de contabilitate a reprezentat un subiect de interes major pentru profesia contabilă în mai multe jurisdicții, inclusiv pe piețele emergente. Aljawaheri et al. (2021) constată că în Irak relevanța raportării financiare a scăzut din cauza carantinei COVID și a altor fenomene conexe. Badawy (2021) constată că adăugarea unui paragraf cu informații cheie legate de auditul desfășurat în timpul pandemiei de COVID nu a adus valoare informațională pentru investitorii egipteni. Pham et al. (2021) descoperă că valoarea predictivă a situațiilor financiare în timpul pandemiei de COVID a scăzut.

Studiul nostru exploratoriu este primul care tratează ambele jurisdicții contabile din perspectiva calității raportării financiare în timpul pandemiei de COVID și a

conflictului Nagorno-Karabakh. În timp ce profesioniștii contabili din Turcia au studiat impactul pandemiei de Covid, până acum atenția lor a fost direcționată către piețele globale (Güngör, 2021). Singurul studiu similar cu al nostru pe care l-am putut identifica a fost cel realizat de Iatridis (2012), care s-a concentrat pe impactul atentatelor teroriste de la Istanbul.

Lucrarea este structurată în trei părți. Prima parte tratează istoria economică și contabilă comună a Azerbaidjanului și Turciei. A doua parte prezintă un model de bază pentru relevanța situațiilor financiare pentru perioadele de raportare 2019 și 2020.

1. Istoria contabilității în cele două jurisdicții contabile și eșantionarea

Turcia și Azerbaidjan sunt națiuni turcești care împart o parte din platoul Caucazului și, prin urmare, granițe comune. În timp ce Turcia a dezvoltat instituții independente ca nucleu al Imperiului Otoman, Azerbaidjanul a trebuit să se dezvolte în umbra Uniunii Sovietice până la independența sa, din 18 octombrie 1991.

La începutul secolului al XIX-lea Azerbaidjanul a fost anexat de Imperiul Rus prin Tratatul de la Turkmenchay (Axworthy, 2008). Astfel, sistemul de contabilitate azer timpuriu s-a dezvoltat strâns în tandem cu cel rus și mai târziu cu cel sovietic. În Imperiul Rus primele firme de contabilitate au apărut în 1874, cu experți contabili precum F.V. Ezerskii, care ofereau instruire și îndrumare aspiranților contabili azeri. În timp ce în Imperiul Rus pre-revoluționar există încercări de a stabili o profesie contabilă independentă, astfel de eforturi sunt în cele din urmă zadarnice (Bailey, 1992).

Prima profesie de contabil certificată azeră s-a alăturat IGBE (Institutul Experților Contabili de Stat) în 1924. După căderea Uniunii Sovietice, Azerbaidjanul a început un lung război cu Armenia asupra regiunii disputate Nagorno-Karabakh (Cheterian, 2011), care a durat până în 1994. O astfel de perturbare a inhibat dezvoltarea unui sistem natural de contabilitate, cu toate acestea, un cadru legal a fost stabilit pentru sistemele de contabilitate și audit în 1995 (Banca Asiatică de Dezvoltare, 2002).

Bursa de Valori de la Baku s-a înființat complet în 2000 (Tofig, 2020) și în același an profesiile de audit și contabilitate au fost complet legiferate (Banca Asiatică de Dezvoltare, 2002).

În cazul Azerbaidjanului, convergența contabilă a început cu Legea contabilității din 2004, care prevede că IFRS-urile sunt adoptate în întregime pentru a fi utilizate de către organizațiile financiar-bancare, de companiile de asigurări, de fondurile de investiții, de fondurile sociale nestatale (private), de entitățile cu valori mobiliare tranzacționate la bursă și de organizații comerciale care depășesc niveluri specifice privind veniturile, numărul de salariați și valoarea totală a activelor din bilanțul contabil (Hüseynli, et al., 2015). Astfel de măsuri au creat o piață financiară surprinzător de vibrantă și dinamică pentru o economie CIS, Azerbaidjanul obținând scoruri ridicate în protecția investitorilor de-a lungul Kârgâzstanului (Huseynov, 2010).

Spre deosebire de Azerbaidjan, în cazul Turciei evoluția contabilității poate fi cel mai bine descrisă ca un șir de reforme graduale. Reformele contabile încep cu sultanul Mahmud al II-lea (1808-1839), a cărui domnie a semnalat începutul occidentalizării pentru aparatul administrativ otoman (Yayla, 2011). Alte evoluții economice din Imperiul Otoman târziu includ Bursa de Valori din Istanbul, care a apărut între 1853-1866 ca răspuns la războiul Crimeei (Toprak, 2016).

Răsturnarea Imperiului Otoman și începutul Republicii Turce marchează o nouă eră pentru dezvoltarea practicilor contabile turcești, cu asimilarea treptată a practicilor contabile germane și franceze, precum și a cadrelor lor juridice mai largi în economia națională (Arzova & Arsoy, 2010). Asociația Experților Contabili și Organizatorilor Companiilor a adoptat în 1949 o Lege Fiscală germană, care a introdus principiile contabile în lege (Balsari & Varan, 2014).

Practicile contabile au fost standardizate în 1992 odată cu adoptarea „Sistemului de contabilitate uniform” (Bahadır &

Tolga, 2013), iar în 1994 a fost înființată Comisia pentru Standarde de Contabilitate și Audit din Turcia, afiliată la IFAC, care publică standarde contabile nesancționate în conformitate cu IAS (Balsari & Varan, 2014). În 1999 a fost înființat un nou Comitet pentru Standarde de Contabilitate din Turcia (TASB). Acesta a avut prima reuniune în 2002, iar în 2004 a emis primele ghiduri de reglementare, sub denumirea de „Regulamentul privind Principiile și Procedurile privind Operațiunile Consiliului pentru Standardele de Contabilitate din Turcia” (Alp & Ustundag, 2009).

Directivele Europene care impun implementarea obligatorie a IFRS în conturile consolidate ale companiilor europene listate, au devenit un catalizator pentru schimbarea contabilă, iar TFRS (Standardele de contabilitate financiară turcească) armonizate cu IFRS au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2005 (Bahadır et al., 2016). Procesul de reglementare TASB implică traducerea declarațiilor oficiale IASB în limba turcă (Alp & Ustundag, 2009). Astfel, diferența dintre IFRS și TFRS este doar un decalaj de traducere. O companie turcă cotate la bursă poate opta între liniile directoare IFRS originale în limba engleză sau omologul tradus (Deloitte, 2021).

În ciuda faptului că operează pe o piață în curs de dezvoltare, Bursa de Valori din Istanbul este o piață de valori dinamică, cu mai multe studii contabile care gravitează în jurul relevanței valorii și al oportunității, fiind publicate în ultimele decenii, așa cum se observa în **Tablelul nr. 1**. Nu a fost descoperit niciun studiu semnificativ din datele financiare azere publicate și, ca atare, este dificil să se evalueze amploarea relevanței valorii și a studiilor legate de actualitatea informațiilor financiar-contabile produse pentru ecosistemul contabil azer.

Tablelul nr. 1. Studii selectate privind relevanța valorii și actualitatea acesteia, care implică firmele turcești

Studiul	Perioada	Dimensiunea eșantionului	Modelul
Aksoy et al (2021)	2010–2018	1683 observații	Actualitatea
Ertugrul (2020)	2009-2018	2226 observații	Relevanța
Suadiye (2019)	2016	286 observații	Actualitatea
Özcan (2019)	2014-2017	90 observații	Actualitatea
Vuran & Adiloğlu (2013)	2009	178 observații	Actualitatea
Sudaiye (2012)	2000-2002	579 observații	Relevanța
Gümrah & Adiloğlu (2010)	2005-2008	58 observații	Relevanța
Türel (2009)	2007	211 observații	Actualitatea
Kirkulak & Balsari (2009)	2003	140 observații	Relevanța
Balsari & Serdar (2009)	1992-2003	1619 observații	Relevanța

Sursa: Cercetare proprie, 2022

Perioada financiară 2020 a fost extraordinară pentru ambele jurisdicții contabile, deoarece criza duală a pandemiei de COVID-19 și cea declanșată de al doilea război Nagorno-Karabakh au oferit atât riscuri, cât și oportunități companiilor turcești și azere.

Virusul COVID-19 a fost izolat pentru prima dată pe 7 ianuarie 2020, iar pandemia de COVID a fost declarată oficial la data de 30 ianuarie 2020 (Cucinotta & Vanelli, 2020). După o răspândire rapidă prin Iranul vecin, primul caz de COVID 19 a fost înregistrat în Azerbaidjan pe 28 februarie 2020 (Xinhua, 2020), urmat îndeaproape de primul caz clinic în Turcia pe 9 martie 2020, care impune instituirea măsurilor obișnuite de carantină și distanțare socială. (Demirbilek și colab., 2020). Studiile efectuate în contextul piețelor de capital din Turcia pentru această perioadă arată că performanța companiilor listate la Bursa din Istanbul a fost afectată negativ de pandemia COVID-19 (Özen & Özdemir, 2021).

Conflictul Nagorno-Karabakh a început în 1988 în cadrul URSS, între forțele RSS Azerbaidjan și RSS Armenia (Melander, 2001). A continuat ca un conflict de intensitate scăzută timp de treizeci de ani, până la cel de-al doilea război din Karabakh, care a durat 44 de zile, între 27 septembrie 2020 și 10 noiembrie 2020 (Rozkošová, 2021). În timp ce forțele armate turcești nu sunt direct implicate în conflictul armat, Turcia a apărut ca un susținător internațional cheie al Azerbaidjanului, oferind

asistență, cum ar fi echipament militar și sprijin diplomatic (Khan, 2021).

Conflictul din Nagorno-Karabakh din 2020 s-a încheiat cu o victorie azeră și termeni de încetare a focului care favorizează partea azeră a conflictului. Semnarea încetării focului a deschis calea lucrărilor de reconstrucție în regiunea disputată Nagorno-Karabakh (Pegolo, 2021).

Eșantionul nostru a fost extras din baza de date Refinitiv Eikon la data de 7 decembrie 2021, folosind funcția de căutare avansată. Acțiunile selectate sunt extrase din baza de date urmărind anumite criterii:

- doar cele listate la prima categorie
- doar cele emise
- numai cele active
- acțiuni ordinare
- țara emitentului a fost fie Turcia, fie Azerbaidjan

În urma acestui filtru, a fost creat pentru studiu un eșantion inițial de 442 de acțiuni unice turcești și azere (**Tabelul nr. 2**). Bursa de la Baku nu era inclusă în baza de date Reuters Refinitiv la momentul extragerii datelor și astfel a putut fi găsită o singură acțiune azeră, listată la Bursa de Valori din Londra. De asemenea, deși unele acțiuni turcești și acțiunile azere sunt listate pe alte burse de valori, ele sunt totuși afectate de condițiile socio-politice care le afectează țările de origine.

Tabelul nr. 2. Eșantionul inițial

Bursa de Valori	Companii
Bursa de Valori din Londra	1
Bursa din Istanbul	439
Piața OTC și Gri din SUA	1
Companii listate CSE	1
Total	442

Sursa: Cercetare proprie, 2022

2. Modelul de relevanță a datelor

Relevanța valorii a fost un subiect fierbinte de când Feltham și Ohlson (1995) și-au publicat modelul de reper. Astfel de studii au fost efectuate pentru piața de acțiuni din Australia (Dahmash et al., 2009), bursa portugheză (Craig et al., 2010) și bursa de la Stockholm (Hamberg & Beisland, 2014). Fiecare dintre acestea a extins și ajustat modelul de bază din 1995. Deși alte studii elimină acțiunile aparținând

instituțiilor financiare (Tahat et al., 2016), studiul nostru nu a realizat o discriminare între acțiuni pe baza codului lor GICS sau TRBC. Toate acțiunile, indiferent de sectorul economic, sunt considerate a fi incluse în studiu.

După extragerea inițială a datelor, informațiile din **Tabelul nr. 3** au fost extrase pentru toate acțiunile relevante din eșantion, utilizând add-in-ul Eikon Refinitiv Excel numit Function Builder.

Tabelul nr. 3. Variabilele extrase pentru companii

Elemente	Moneda	Exercițiul financiar	Raportare	Tipul de aliniere
TotalEquity	EURO	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
NetIncomeAfterTaxes	EURO	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
CompanyMarketCap	EURO	2019/2020	-	-
TtlCmnSharesOut	-	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
IsShariah	-	-	-	-
BSAuditorCode	-	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
BSPeriodEndDate	-	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
BSSourceDate	-	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei
BSAccountingStandard	-	2019/2020	Original	SfârșitulPerioadei

Sursa: Cercetare proprie, 2022

Acest protocol ulterior de extragere a datelor a determinat ca eșantionul nostru să se restrângă și mai mult pe măsură ce eliminăm companiile cu date lipsă și date distorsionate. Datele au fost eliminate folosind un criteriu

de tăiere top 10/bază 10 aplicat pe valoarea de piață a unei acțiuni în circulație pentru exercițiul financiar 2019. Astfel, eșantionul a fost redus și mai mult, așa cum este ilustrat în **Tabelul nr. 4**.

Tabelul nr. 4. Filtrarea eșantionului

Eșantionul original	442 de companii
Date incomplete/lipsa pentru exercițiul financiar 2019/2020	67 de companii
Companiile cu datele financiare 2019/2020 publicate în aceeași zi	3 companii
Valori extreme	20 de companii
Eșantionul final	352 de companii

Sursa: Cercetare proprie, 2022

Modelul derivat Feltham și Ohlson (1995) este ilustrat mai jos, unde KB este Capitalizarea bursieră a companiei/total acțiuni comune aflate în circulație, KP reprezintă Capitaluri proprii/total acțiuni comune aflate în circulație, PR este Rezultatul net/total acțiuni comune aflate în circulație și ST este o valoare booleană cu 1 pentru rapoarte financiare IFRS și 0 pentru rapoarte non-IFRS.

$$KB = \beta_1 + \beta_2 * KP + \beta_3 * PR + \beta_4 * ST + \varepsilon.$$

Rezultatul net a fost utilizat în conformitate cu modelul de capitalizare bursieră și este calibrat în ziua rapoartelor

financiare finale originale, spre deosebire de Vázquez et al (2007) care utilizează prețul unei acțiuni la trei luni după încheierea anului fiscal. Variabila dummy ST este utilizată pentru a diferenția între entitățile care utilizează IFRS și cele care utilizează alte standarde financiare, inclusiv TFRS. Modelul a fost generat atât pentru exercițiul financiar 2019, cât și pentru exercițiul financiar 2020. Pachetul software utilizat este Microsoft Excel 2007 cu programul de completare gratuit RealStatistics (www.realstatistics.com).

Tabelul nr. 5. Coeficienții de corelație Pearson pentru exercițiile financiare 2019/2020

2019 \ 2020	KB	KP	PR	ST
KB	1	0,466**	0,228**	0,083
KP	0,604**	1	0,226**	-0,019
PR	0,532**	0,722**	1	-0,012
ST	0,014	-0,049	-0,032	1

Sursa: Cercetare proprie, 2022

În **Tabelul nr. 5** putem observa coeficienții de corelație Pearson pentru 2020 mai sus și 2019 mai jos. Se observă corelațiile semnificative tipice pentru modelul Feltham și Ohlson (1995), cum ar fi

corelațiile pozitive și semnificative între capitalurile proprii, veniturile nete și capitaluri. Ceea ce este surprinzător pentru anul 2020 este o slăbire a corelațiilor.

Tabelul nr. 6. Valori cheie OLS din modelele de relevanță a datelor

Indicatori	2019	2020
Multiple R	0,6212	0,4914
R Square	0,3859	0,2414
Adjusted R Square	0,3806	0,2349
Standard Error	1,7458	3,8140
Observations	352	352
F	72,9105	36,9305
p-value	$1,31 \times 10^{-36}$	$9,61 \times 10^{-21}$
D-stat	2,0635	2,0057
D-lower	1,8079	1,8079
0	1,8423	1,8423

Sursa: Cercetare proprie

După cum putem observa din **Tabelul nr. 6**, care indică valorile OLS derivate pentru o regresie liniară multiplă, valorile din 2020 sunt mai slabe decât cele derivate din perioada financiară anterioară, indicând o

scădere a relevanței datelor financiare. D-stat nu indică auto-corelarea între valorile reziduale. F-stat indică faptul că ambele modele sunt semnificative statistic.

Tabelul nr. 7. Coeficienții și semnificația statistică

2019	Coeff	std err	t stat	p-value	Lower	Upper	Vif
Intercept	0,0857	0,3730	0,2299	0,8182	-0,64785	0,8194	0
ST	0,3909	0,3770	1,0369	0,3005	-0,35059	1,1324	1,0024
KP 2019	1,0328	0,1357	7,6091	0	0,76585	1,2997	2,0915
PR 2019	2,0333	0,6188	3,2859	0,0011	0,81626	3,2503	2,0885
2020	Coeff	std err	t stat	p-value	Lower	Upper	Vif
Intercept	-0,4245	0,8116	-0,5230	0,6012	-2,0208	1,1717	0
ST	1,6438	0,8227	1,9979	0,0465	0,0256	3,2621	1,0004
KP 2020	2,3385	0,2557	9,1444	0	1,8355	2,8414	1,0541
PR 2020	2,0841	0,7707	2,7039	0,0071	0,5681	3,6001	1,0539

Sursa: Cercetare proprie, 2022

După cum putem observa în **Tabelul nr. 7**, în anul 2020 venitul net după impozitare și capitalurile proprii păstrează semnificația statistică. Variabila ST, o variabilă de moderare, a devenit semnificativă în 2020 la 5%, ceea ce înseamnă că investitorii au considerat IFRS-ul complet actualizat mai relevant decât alte standarde convergente de raportare financiară în perioada financiară precedentă. De asemenea, coeficienții Vif nu indică coliniaritate, fiind sub valoarea cut-off 10, folosită și în studii recente precum Gharbi & Othmani (2022).

Concluzii și direcții viitoare de cercetare

Modelul nostru a validat în mod constant ipoteza cercetării și fost propus pentru a analiza impactul dublu al focarului de COVID și al războiului din Nagorno-Karabakh asupra calității raportării financiare în contextul turc și azer. Rezultatele studiului nostru privind relevanța valorii indică

deteriorarea mediului financiar în timpul pandemiei de COVID. Cu toate acestea, fără un eșantion de date mai larg, este incert dacă aceasta face parte dintr-o tendință sau dintr-un eveniment localizat rezultat din pandemia de COVID. De remarcat este importanța tot mai mare a adoptării integrale a IFRS ca factor de moderare pentru modelul Feltham și Ohlson (1995) în timpul pandemiei, când IASB s-a bazat tot mai mult pe măsurile practice din Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) pentru a menține legitimitatea IASB (Moscariello & Pizzo, 2022). Decalajul dintre declarațiile IASB și cel al altor organisme naționale de stabilire a standardelor implicate într-un proces de convergență cu IASB nu ar putea decât să se extindă în timpul pandemiei din cauza întârzierilor de traducere și a altor evenimente nefericite.

În ceea ce privește impactul celui de-al doilea război din Nagorno-Karabakh asupra actualității situațiilor financiare, abordarea noastră a luat în considerare un scenariu în care conducerea unei companii azere sau turce listată în principal la bursele lor ar avea succes operațional în primele etape ale conflictului și să pregătească activele pentru eventualul proces de reconstrucție și extinderea activităților lor de afaceri în zonele controlate.

Cercetări anterioare efectuate în lumea islamică de Shamy și Al-Qenae (2005) au arătat că implementarea IAS/IFRS ar putea duce la o creștere a relevanței valorii. Valoarea adăugată a cercetării noastre a arătat că, în timpul perioadei de pandemie incertă din 2020, experimentată de entitățile raportoare, respectarea regulilor Shariah a avut un impact semnificativ asupra oportunității, sugerând astfel necesitatea creșterii

convergenței între practicile și principiile contabile islamice cu IFRS.

Modelul nostru ar fi putut beneficia de o reglare mai bună a variabilelor pentru a realiza ajustarea efectelor legate de izolare. Cercetările viitoare ar putea pune în lumină alte aspecte, cum ar fi impactul politicilor de vaccinare asupra calității auditului și a performanței financiare sau a calității raportării financiare. Astfel, un eșantion mai larg pentru modelul de relevanță a datelor, precum cel dezvoltat de Ionașcu și colab. (2018), ar putea fi necesar.

Baza noastră de date ar fi putut fi îmbunătățită mult prin includerea a mai multor acțiuni azere pentru un eșantion mai echilibrat. Deși ne concentrăm atât pe acțiunile de raportare azere, cât și pe cele turcești, eșantionul nostru este denaturat în favoarea datelor turcești. Datele Bursei de Valori din Baku nu au putut fi procesate pentru o imagine mai exactă a contextului confuz din timpul pandemiei de COVID-19 și al celui de-al doilea război din Nagorno-Karabakh. La momentul procesului de extragere a datelor, existau mai multe acțiuni armene cotate la Reuters Eikon Refinitiv decât cele azere, așa că ar trebui să se contureze niște concluzii mai precise dintr-un eșantion mai mare.

În cele din urmă, în timp ce alte tragedii umane, cum ar fi atacurile teroriste, au avut un impact pe termen scurt asupra performanței acțiunilor turcești (Christofis, et al., 2013), cel de-al doilea război din Nagorno-Karabakh este probabil să influențeze mediul contabil și de reglementare de ani de zile, oferind o oportunitate pentru alți cercetători contabili de a-și testa ipotezele în circumstanțe volatile și extraordinare.

BIBLIOGRAFIE

1. Aksoy, M., Yilmaz, M., Topcu, N. & Uysal, Ö., 2021. The impact of ownership structure, board attributes and XBRL mandate on timeliness of financial reporting: evidence from Turkey. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(4), pp. 706-731.
2. Aljawaheri, B. A. W., Ojah, H. K., Machi, A. H. & Almagtome, A. H., 2021. COVID-19 Lockdown, Earnings Manipulation and Stock Market Sensitivity: An Empirical Study in Iraq. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(5), p. 707-715.
3. Alp, A. & Ustundag, S., 2009. Financial reporting transformation: the experience of Turkey. *Critical Perspectives on Accounting*, 20(5), p. 680-699.
4. Arzova, S. B. & Arsoy, A. P., 2010. Development of Accounting in the History of Modern Turkey (from 1923 to 2006). In: J. C. Keene, ed. *New Business and Finance Research Developments*. Hauppauge: Nova Science Publishers, pp. 275-304.
5. Asian Development Bank, 2002. *Diagnostic Study of Accounting and Auditing Practices in Azerbaijan*, s.l.: Asian Development Bank.
6. Axworthy, M., 2008. *Iran: Empire of the Mind: A History from Zoroaster to the Present Day*. 1st ed. *Westminster: Penguin UK*.
7. Badawy, H. A., 2021. The Effect of Quality and Timeliness of Limited Review Report on Perceived

- Interim Financial Reporting Quality during COVID-19 Pandemic Crisis: Evidence from Egypt. *Scientific Journal for Financial and Commercial Studies and Researches*, 2(2), pp. 25-74.
8. Bahadır, O., Demir, V. & Öncel, A. G., 2016. IFRS implementation in Turkey: benefits and challenges. *Accounting and Management Information Systems*, 15(1), pp. 5-26.
  9. Bahadır, O. & Tolga, B., 2013. Accounting policy options under IFRS: evidence from Turkey. *Accounting and Management Information Systems*, 12(3), p. 388-404.
  10. Bailey, D., 1992. The attempt to establish the Russian accounting profession 1875–1931. *Accounting, Business & Financial History*, 2(1), pp. 1-24.
  11. Balsari, C. K. & Ozkan, S., 2009. Impact of economic crisis on the value relevance of earnings and book value: Case of 1994 and 2001 crises in Turkey. *Anadolu International Conference in Economics, June 17-19, Eskişehir*, s.n.
  12. Balsari, C. K. & Varan, S., 2014. IFRS implementation and studies in Turkey. *Accounting and Management Information Systems*, 13(2), pp. 373-399.
  13. Cheterian, V., 2011. War and Peace in the Caucasus: Russia's Troubled Frontier. 1st ed. New York: Columbia University Press.
  14. Christofis, N., Papadamou, S. & Stagiannis, A., 2013. Istanbul Stock Market's Reaction to Terrorist Attacks. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 14(2), pp. 153-164.
  15. Craig, R., Rodrigues, L. & O'Gara, L., 2010. Intangible assets and value relevance: Evidence from the Portuguese stock exchange. *The British Accounting Review*, pp. 241-252.
  16. Cucinotta, D. & Vanelli, M., 2020. WHO declares COVID-19 a pandemic. *Acta Bio Medica: Atenei Parmensis*, 91(1), pp. 157-160.
  17. Dahmash, F., Durand, R. & Watson, J., 2009. The value relevance and reliability of reported goodwill and identifiable intangible assets. *The British Accounting Review*, 41(2), pp. 120-137.
  18. Daily Sabah with AA, 2021. Azerbaijan to prioritize Turkish firms in reconstruction of liberated Nagorno-Karabakh. [Online], Available at: <https://www.dailysabah.com/business/economy/azerbaijan-to-prioritize-turkish-firms-in-reconstruction-of-liberated-nagorno-karabakh>, [Accessed 01.05. 2022].
  19. Deloitte, 2021. Financial Reporting Framework in Turkey. [Online], Available at: <https://www.iasplus.com/en/jurisdictions/asia/turkey>, [Accessed 27.02.2022].
  20. Demirebilek, Y., Pehlivan Türk, G., Özgüler, Z. Ö. & Meşe, E. A., 2020. COVID-19 outbreak control, example of ministry of health of Turkey. *Turkish Journal of Medical Sciences*, Volume 50, pp. 489-494.
  21. Ertugrul, M., 2020. How does leverage affect the value relevance? Evidence from Turkey. *Spanish Journal of Finance and Accounting / Revista Española de Financiación y Contabilidad*, 50(2), p. 246-267.
  22. Feltham, G. & Ohlson, J., 1995. Valuation and clean surplus accounting for operating and financial activities. *Contemporary Accounting Research*, pp. 689-731.
  23. Gharbi, S. & Othmani, H., 2022. Threshold effect in the relationship between family ownership and firm performance: A panel smooth transition regression analysis. *Cogent Economics & Finance*, 10(1), pp. 1-15.
  24. Gümrah, Ü. & Adiloğlu, B., 2010. Value relevance and reliability of goodwill and intangibles on financial statements: the case of Istanbul Stock Exchange. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 40(2), pp. 155-165.
  25. Güngör, N., 2021. Coronavirus Pandemic and Financial Reporting: A Research in Transportation, Tourism, Food and Beverage Sectors. *INTERNATIONAL COVID-19 AND CURRENT ISSUES CONGRESS*, pp. 90-97.
  26. Hamberg, M. & Beisland, L.-A., 2014. Changes in the value relevance of goodwill accounting following the adoption of IFRS 3. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, pp. 59-73.
  27. Hüseyinli, E., Balayeva, N., Şirinova, R. & Əsgərova, A., 2015. IFRS adoption and its implementations in Azerbaijan. *Acta Scientiarum Polonorum*, 14(4), pp. 13-23.
  28. Huseynov, F., 2010. Review of CIS Stock Markets: Future Perspectives. *Transition Studies Review*, 17(1), p. 63-79.
  29. Iatridis, G., 2012. Terrorist attacks and company financial numbers: Evidence on earnings management and value relevance from Madrid,

- London and Istanbul. *Research in International Business and Finance*, 26(2), pp. 204-220.
30. Ionascu, M., Ionascu, I., Sacarin, M. & Minu, M., 2018. Benefits of global financial reporting models for developing markets: The case of Romania. *PLoS ONE*, 13(11), p. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0207175>.
  31. Khan, M., 2021. The Conflict of Azerbaijan and Armenia with Special Reference to Nagorno Karabakh: An Overview. *Journal of Malay Islamic Studies*, 4(1), pp. 27-34.
  32. Kirkulak, B. & Balsari, C. K., 2009. Value Relevance of Inflation-adjusted Equity and Income. *The International Journal of Accounting*, 44(4), p. 363-377.
  33. Mansurov, K., 2019. Comparison of Chart of Accounts on Azerbaijani and Turkish Accounting System. *Muhasebe ve Maliye Dergisi*, 2(1), pp. 1-22.
  34. Matej, J. F. et al., 2021. Ideolohična doktrina pantjurkizmu v kazaxstans'kij heopolityčnij strategiji Tureččyny. *Priority Directions of Science and Technology Development: Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference*, p. 830-836.
  35. Melander, E., 2001. The Nagorno-Karabakh Conflict Revisited: Was the War Inevitable?. *Journal of Cold War Studies*, 3(2), pp. 48-75.
  36. Mert, I., 2013. A historical overview of accounting in Turkey. *Internal Auditing & Risk Management*, 3(31), pp. 15-25.
  37. Moscariello, N. & Pizzo, M., 2022. Practical expedients and theoretical flaws: the IASB's legitimacy strategy during the COVID-19 pandemic. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 35(1), pp. 158-168.
  38. Özen, E. & Özdemir, L., 2021. How Did Covid-19 Pandemic Affect the Tourism Index in Borsa Istanbul?. *Facta Universitatis, Series: Economics and Organization*, 18(3), pp. 229-242.
  39. Pegolo, V., 2021. The Impact of the Nagorno-Karabakh Conflict on the Middle East Region: Iran's Policy of Strategic Retreat and the Dangers of a New Geopolitical Game in the Caucasus. In: F. J. B. S. Leandro, C. Branco & F. Caba-Maria, eds. *The Geopolitics of Iran*. Singapore: Palgrave Macmillan, pp. 567-605.
  40. Pham, Q. T. et al., 2021. Financial reporting quality in pandemic era: case analysis of Vietnamese enterprises. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, DOI: 10.1080/20430795.2021.1905411.
  41. Progonati, E. & Gashamli, F., 2021. Energy Geopolitics of Relations between Turkey and Azerbaijan. *Journal of Current Researches on Business and Economics*, 11(1), pp. 73-92.
  42. Rozkošová, Z., 2021. Geopolitical Context of the Nagorno-Karabakh Conflict in 2020. *Almanach (Actual Issues in World Economics and Politics)*, 16(1), pp. 32-43.
  43. Shiller, R., 2009. The new financial order: Risk in the 21st century. 1st ed. New Jersey: Princeton University Press.
  44. Suadiye, G., 2019. Determinants of The Timeliness of Financial Reporting: Empirical Evidence from Turkey. *Hacettepe University Journal of Economics and Administrative Sciences*, 37(2), pp. 365-386.
  45. Sudaiye, G., 2012. Value Relevance of Book Value & Earnings Under the Local GAAP and IFRS: Evidence from Turkey. *Ege Academic Review*, 12(3), pp. 301 - 310.
  46. Tahat, Y., Dunne, T., Fifield, S. & Power, D., 2016. The value relevance of financial instruments disclosure: evidence from Jordan. *Asian Review of Accounting*, 24(4), pp. 445-473.
  47. Tofig, A., 2020. History of Modern Stock Market in Azerbaijan. *Российская наука в современном мире*, pp. 95-96.
  48. Toprak, Z., 2016. The financial structure of the stock exchange in the late Ottoman Empire. In: M. P. Fraser & P. L. Cottrell, eds. *East Meets West-Banking, Commerce and Investment in the Ottoman Empire*. London: Routledge, pp. 163-180.
  49. Türel, A., 2009. Timeliness of financial reporting in emerging capital markets: Evidence from Turkey. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 39(2), pp. 227-240.
  50. Uçma, T. & Beycan, M., 2008. Development of Independent Auditing in State Banks in Turkey from Past to Future. *Journal of Yasar University*, 3(12), pp. 1711-1730.
  51. Varıcı, I. & Hasanov, I., 2019. Learning Process of IFRS in Azerbaijan: A Research Intended for Members of Accounting Profession. *The Journal of International Scientific Researches*, 4(1), pp. 72-89.

52. Vázquez, D., Valdés, A. L. & Herrera, H. V., 2007. Value relevance of the Ohlson model with Mexican data. *Contaduría y administración*, Volume 223, pp. 33-52.
53. Xinhua, 2020. Azerbaijan confirms first COVID-19 case. [Online], Available at: http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/29/c_138828601.htm, Accessed 27.02.2022].
54. Xu, W., Anandarajan, A. & Curatola, A., 2011. The value relevance of goodwill impairment. *Research in Accounting Regulation*, 23(2), pp. 145-148.
55. Yayla, H. E., 2011. Operating regimes of the government: Accounting and accountability changes in the Sultan Suleyman Waqf of the Ottoman Empire (The 1826 Experience). *Accounting History*, 16(1), pp. 5-34.